

Inspreekreactie

Kansen voor het Kromme Rijn Linie Landschap Zeist / Risico's voorgestelde wandel- en fietsverbindingen

Ronde Tafel 30 oktober 2025

Geachte raadsleden,

Vanwege een korte vakantie kan ik helaas niet persoonlijk aanwezig zijn bij de Ronde Tafel. Daarom stuur ik u een schriftelijke reactie. (Op persoonlijke titel. De Werkgroep Natuurlijk Zeist-West heeft zoals u bekend haar werkzaamheden op dit vlak gestopt.)

Het doel van het voorliggend visiedocument is om te laten zien welke kansen er in het Kromme Rijn Linie Landschap Zeist (KRLZ Zeist) liggen voor het behouden en versterken van de natuur, voor het vergroten van de recreatieve mogelijkheden en een toekomstbestendige landbouw.

Echter, sommige voorstellen voor wandel- en fietspaden betekenen juist een aantasting van meest unieke natuurwaarde van het gebied, de ecologische verbinding tussen rivierengebied en Vechtplassengebied.

Tussen Zeist en Bunnik is het niet-verstedelijkte gebied op z'n smalst. De ecologische schakel in de verbinding tussen Zeist en Bunnik zou juist verder moeten worden versterkt in plaats van verzwakt door de aanleg en het gebruik van een fiets- en wandelpad waardoor versturende menselijke invloed op deze zwakke schakel sterk toeneemt.

Naast alle goede dingen in de Visie KRLZ Zeist vormen de voornemens om nieuwe wandel- en fietspaden aan te leggen dus een grote bedreiging voor deze unieke ecologische verbinding. Zie de [kaart Natuur Verbinden en Behouden](#).

De verbinding loopt van zuidoost naar noordwest door de provincie Utrecht. Een ecologische verbinding die mogelijk is omdat infrastructuur als de A28, de N225 bij De Bilt, de A12 en de spoorlijn Utrecht-Arnhem voor grotere zoogdieren passeerbaar is gemaakt of is gehouden. In allerlei faunavoorzieningen is ook veel geld geïnvesteerd. De grote meerwaarde van deze investeringen gaat verloren als de verbinding wordt verbroken. Een verbinding oost-west in plaats van zuidoost-noordoost door de provincie Utrecht is niet mogelijk omdat het Amsterdam-Rijnkanaal met zijn harde en hoge oevers voor veel dieren een onneembare barrière vormt.

Op dit punt betekent de Visie KRLZ geen behoud en versterking van de natuur zoals de bedoeling is maar aantasting van de natuur!

Daarom geef ik u als gemeenteraadsleden in overweging het raadsvoorstel aan te passen. Zie de uitwerking aan het eind van deze inspreekreactie.

Zorgen over wandel- en fietspaden

De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. en de Werkgroep Natuurlijk Zeist-West hebben de afgelopen jaren bij de contactmomenten met de projectorganisatie KRLI keer op keer de risico's aangegeven van nieuwe wandel- en fietsverbindingen in het gebied van de ecologische verbinding tussen Grote Rivieren en Vechtplassen. En ook het alternatieve plan Boeren, Burgers en Buitenlui (zie hierna) meegegeven. De Visie KRLI maakt niet duidelijk hoe de ingebrachte bezwaren worden opgelost. Het is niet terecht om fiets- en wandelpaden op de kaart te zetten zonder in te gaan op ingebrachte argumenten.

Waarom zijn de wandelpaden een risico? De situatie tussen Zeist, Bunnik en De Bilt wijkt af de situatie in veel andere natuurgebieden:

1. De verbinding wordt op veel plaatsen doorkruist door bestaande wegen, fiets- en wandelpaden. De gebieden daartussen zijn nodig als stepping stones. Er zijn maar weinig robuuste stepping stones in de verbinding.
2. De verbinding loopt vlak langs de grote stedelijke concentratie Zeist-West. Daar is de verbinding ook op z'n smalst.
3. De verbinding is niet in zijn geheel ingericht als natuurgebied. Op veel plekken loopt deze over agrarisch gebied (met landschappelijke en/of natuurwaarden) met weinig dekking in de vorm van bosschages en houtwallen. Agrarisch gebied is sinds de intensivering van de landbouw niet meer optimaal voor een ecologische verbinding, maar verstoring door menselijke aanwezigheid is in agrarisch gebied in principe beperkt. Toevoegen van recreatie en utilitair fietsen brengt meer menselijke aanwezigheid en in het gebied.

Nieuwe fiets- en wandelpaden bedreigen de ecologische verbinding

1. Het smalle gebied tussen Zeist en De Bilt is kwetsbaar. Dit omdat een grote woonwijk direct wordt "aangesloten" op de kwetsbare stepping stones, verblijfs- en foerageergebieden van de verbinding. Dit is anders dan bij andere, meer robuuste en verder weg van grote bevolkingsconcentraties liggende natuurgebieden. De meeste natuurgebieden in Nederland liggen niet op 'hondenuitlaatafstand' van grote plaatsen of woonwijken en zijn ook veel groter en robuuster.
2. Situering van paden bij een woonwijk vraagt om hekwerken en watergangen om mensen en honden op het juiste pad te houden. Deze hekwerken en watergangen vormen echter weer hindernissen voor dieren. En als er doorgangen worden gemaakt door hekken voor de natuur, worden deze ook benut door mensen en honden. Extra paden betekenen zo het aantasten van de verbindingfunctie en van het leefgebied van dieren.
3. De voorgestelde fiets- en wandelpaden zijn bovendien zonder voorbehoud en zonder noodzakelijk flankerend beleid opgenomen. Hierbij moet worden gedacht aan een

zoneringsplan, dus waar zijn de rust- en foerageergebieden? Waar is vervolgens menselijk aanwezigheid? En blijft de ecologische verbinding met dat zoneringsplan ook echt functioneren? Onderzoek hiernaar ontbreekt.

4. Is er budget voor voldoende handhaving en onderhoud van hekwerken en dergelijke? Uit de gehouden enquête blijkt dat veel inwoners van Zeist-West belangstelling hebben voor meer mogelijkheden om hun hond uit te laten. Dit ondanks de ruime groenvoorzieningen in de wijk. Wie heeft budget om de noodzakelijke verboden te handhaven? Wie betaalt de rasters en hekken, maar vooral wie repareert beschadigingen die er altijd ontstaan? Bijvoorbeeld, een klaphek dat fietsen moet weren wordt zo verbogen dat het permanent open staat (Zie De Breul en De Brink waar het uiteindelijk is weggehaald), verbodsborden over loslopende honden worden vernield enz. Er is vaak wel subsidie voor aanleg van meer wandelpaden, maar budget voor onderhoud en reparaties en handhaving wordt niet verstrekt. Veel inwoners zijn volgens de enquête bezorgd over behoud van de natuur. Als hekwerken niet steeds worden gerepareerd en budget voor handhaving ontbreekt, is die zorg alleen al op dit vlak terecht.
5. Fietspaden langs water vragen amfibieschermen. Ook gevoelig voor beschadiging. Ook dit vraagt onderhoudsbudget.

De grote bezwaren tegen en zelfs de onmogelijkheid uit oogpunt van de natuur van een fietspad langs de spoorlijn Utrecht – Arnhem dat ook in de Visie KRRL Zeist en de Mobiliteitsvisie wordt genoemd, zijn ook duidelijk verwoord door diverse organisaties op de Ronde Tafel over de Gebiedsvisie Driebergen-Zeist. Met inbegrip van een aftakking naar de Tiendweg. Ook dit fietspad ontmoet grote bezwaren.

Fietspad USP

Naast grote bezwaren vanwege de ecologische verbinding betekent dit fietspad ook aantasting van een uniek, fraai, ongerept stukje open landschap tussen het USP/De Uithof en Zeist. Dit wordt aangetast wordt een fietspad op een dijklichaam met lantaarnpalen erop. Als het fietspad is aangelegd, zal iedereen waarschijnlijk zeggen “Hoe hebben ze dát ooit kunnen doen?”

Er zijn grote bezwaren tegen het tracé door de Lage Grond. Deze zijn verwoord in [de brief van 20 december 2017 van Utrechtse milieuorganisaties aan uw gemeenteraad](#) (nr. PR18.004a) In [de brief van 6 november 2019 aan de gemeenteraad](#) (nr. PR19.229) wordt ook het ingegaan op het expliciete raadsbesluit over het niet-opnemen van het fietspad in het GVVP met verwijzing naar het besluit van de raad om het tracé niet op te nemen in de Structuurvisie 2020.

In de bijlagen van de brief van 20 december 2017 vindt u alle inhoudelijke onderbouwing van de bezwaren. En het pleidooi en uitwerking voor het optimaliseren (met ook

natuurvriendelijke verlichting) van het tracé langs de Bisschopsweg. Alsmede op de omrijfactor van 1400 meter die voor een klein deel van Zeist-West geldt, maar niet voor de rest van Zeist.

MER-advies over het vorige plan voor vergelijkbare wandelpaden

De Visie KRLI is vergelijkbaar met het Landinrichtingsplan Groenraven-Oost. In 1998 is in de MER over dit plan al gewezen op het belang van een goede zonering. De MER-commissie (in het Inspraakverslag):

"Bedoelde landgoederenzone is binnen Groenraven-Oost echter het laatste nog rustige deel van het landelijk gebied. Zo beschouwd zou de aanleg van de paden de nu nog aanwezige zonering in Groenraven-Oost juist teniet doen. Bovendien moet deze zone volgens de inrichtingsopgave beter gaan functioneren als ecologische verbindingzone. De geprojecteerde fietspaden staan letterlijk en figuurlijk haaks op de richting van deze zone, met alle risico's voor verstoring en versnippering" (bladzijde 161).

En op bladzijde 168:

"Milieu-effecten (versnippering, verstoring) van recreatief medegebruik kunnen worden verminderd door: Ruime bufferzones rondom kwetsbare natuurgebieden (met een recreatief medegebruik van maximaal 2/ha) rekening houdend met de draagkracht van natuur en landschap. In dit kader adviseert de Commissie MER in elk geval tot heroverweging van de ontsluiting van het plangebied voor recreatief fietsen en geheel of gedeeltelijke afsluiting (bijvoorbeeld in broedseizoen) van kwetsbare landgoederen met vervangende recreatiemogelijkheden elders dicht bij de woonomgeving (compensatiebeginsel)."

Alternatief plan Boeren, Burgers en Buitenlui

Dit is een alternatief van het Utrechts Landschap met input van Werkgroep Natuurlijk Zeist-West en de Stichting Milieuzorg. Te groot om als bijlage mee te sturen. U kunt het rapport [hier downloaden van mijn Onedrive](#). Dit rapport is een uitwerking voor wandelen in het buitengebied die minder schade doet aan de ecologische verbinding. Het is ingebracht bij de projectorganisatie KRLI, maar het is helaas niet opgepakt.

Conclusie en verzoek aan uw raad

Het gaat niet aan om fiets- en wandelpaden voor te stellen zonder duidelijkheid over flankerend (financieel) beleid en een goede zonering. En vervolgens het oplossen van de problemen voor de natuur over te laten aan grondeigenaren. Als deze die problemen al zouden willen en kunnen oplossen. Schrap de voorstellen die het einde van de ecologische verbinding betekenen en daarmee een onevenredige aantasting van de natuur met zich meebrengen:

1. Schrap het klompenpad tussen Zeist-West en Bunnik en pak in plaats daarvan de plannen in Boeren, Burgers en Buitenlui op.
2. Schrap de medewerking aan een fietspad naar het USP op een nieuw tracé en houdt vast aan de optimalisering van het tracé Bisschopsweg.
3. Schrap / geef aan dat het fietspad langs de spoorlijn Bunnik-Driebergen-Zeist er uit oogpunt van de natuur en dus de doelstelling van het Kromme Rijn- Linie- landschap er niet kan komen. Dit geldt ook voor een aftakking naar de Tiendweg.

Graag tot nadere toelichting bereid,

Met vriendelijke groet,

Ernest Schuler